

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๑๑๑๒/๑๓๐๔

สำนักงานสภาพัฒนาการ
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๙๖๒ ถนนกรุงเกษม กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

เรื่อง ความก้าวหน้าของการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปีเดือนมกราคม ๒๕๖๖

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาบันทึกข้อความ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๑๑๒/๑๑๕๒ ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

ด้วย ประธานกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ได้เห็นชอบให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติ ในฐานะสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ เสนอเรื่อง ความก้าวหน้า
ของการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปีเดือนมกราคม ๒๕๖๖ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย
เพื่อให้คณะกรรมการรัฐมนตรีทราบ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

เรื่องดังกล่าวเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีตามมาตรา ๔ (๑๒)
แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ และพระราชบัญญัติ
การจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้กำหนดให้สำนักงานฯ เป็นฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการ
ยุทธศาสตร์ชาติ โดยนายกรัฐมนตรีในฐานะประธานกรรมการยุทธศาสตร์ชาติได้เห็นชอบให้เสนอ
คณะกรรมการรัฐมนตรีรับทราบ

๒.สาระสำคัญ

สำนักงานฯ ขอรายงานความก้าวหน้าของการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ
ประจำปีเดือนมกราคม ๒๕๖๖ โดยมีสรุปสาระสำคัญ ดังนี้

๒.๑ ความก้าวหน้ายุทธศาสตร์ชาติ

๒.๑.๑ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐)
(ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) คณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๖ ได้มีมติเห็นชอบ (ร่าง) แผนแม่บท
ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาตามขั้นตอนของกฎหมายในการบังคับใช้โดยทั่วกันต่อไป ทั้งนี้ สำนักงานฯ ได้จัดทำ
เอกสารประกอบ (ร่าง) แผนแม่บทฯ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) มีเนื้อหาครอบคลุม
คำอธิบาย เป้าหมาย ตัวชี้วัด โดยได้เผยแพร่ไว้ที่ <http://nscr.nesdc.go.th/master-plans/>
ซึ่งหน่วยงานของรัฐจำเป็นต้องศึกษา ทำความเข้าใจ การได้มาซึ่งการบรรลุ
“เป้าหมาย” ของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อใช้เป็นเป้าหมายในการทำงาน
ร่วมกันอย่างบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำไปสู่การจัดทำแผนระดับที่ ๓
และโครงการ/การดำเนินงานที่ “พุ่งเป้า” ไปสู่การบรรลุผลลัพธ์ของ “เป้าหมาย” เป็น
สำคัญ โดยมีตัวชี้วัดในการทำหน้า “ชี้และวัด” ผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินการเพื่อการ
บรรลุเป้าหมายของการพัฒนาประเทศ

เอกสารประกอบ
(ร่าง) แผนแม่บทฯ

๒.๑.๒ การปฏิรูปประเทศ หลังจากแผนการปฏิรูปประเทศสิ้นสุดลงเมื่อวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๕ โดยได้ดำเนินการปฏิรูปประเทศให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายของรัฐธรรมนูญฯ ที่กำหนดแล้ว อย่างไรก็ตาม เพื่อให้เกิดความยั่งยืนของผลสัมฤทธิ์ตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญฯ ทั้งหน่วยงานรับผิดชอบหลักและหน่วยงานร่วมดำเนินการ จำเป็นต้องนำประเด็นปฏิรูปประเทศมาดำเนินการต่อเนื่องต่อไป ผ่านกลไกของแผนระดับที่ ๒ แผนระดับที่ ๓ และการดำเนินการต่าง ๆ ของหน่วยงาน ตามแนวทางการดำเนินการภายหลังการสิ้นสุดของแผนปฏิรูปประเทศ ที่คณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๕ มีมติรับทราบผลการประชุมของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติในคราวประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๖๕ โดยสำนักงานฯ ได้เชื่อมโยงประเด็นปฏิรูปประเทศกับเป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1) ของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และเป้าหมายระดับหมวดหมู่ของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ เพื่อใช้เป็นกรอบในการดำเนินการขับเคลื่อน ติดตาม ประเมินผลการดำเนินการในประเด็นปฏิรูปต่าง ๆ

ทั้งนี้ ขอยกตัวอย่างความเชื่อมโยงของประเด็นปฏิรูปประเทศ ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ กับเป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1) ของแผนแม่บทฯ และเป้าหมายระดับหมวดหมู่ของแผนพัฒนา ฉบับที่ ๑๓ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกัน โดยในกิจกรรมปฏิรูปที่ ๔ การพัฒนาระบบราชการไทยให้โปร่งใสไร้ผลประโยชน์ ซึ่งเป็นประเด็นที่มีความสอดคล้องกับแผนแม่บทฯ ที่ ๒๑ การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ใน ๓ เป้าหมายแผนแม่บทย่อย ได้แก่ ๒๑๐๑๐๑ การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ ๒๑๐๑๐๒ คดีทุจริตและประพฤติมิชอบลดลง และ ๒๑๐๒๐๑ การดำเนินคดีทุจริตมีความรวดเร็วเป็นธรรม โปร่งใส ไม่เลือกปฏิบัติ อีกทั้งยังมีความสอดคล้องกับแผนพัฒนา ฉบับที่ ๑๓ ในหมวดหมู่ที่ ๑๓ ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน ทั้ง ๒ เป้าหมาย ได้แก่ การบริการภาครัฐมีคุณภาพ เข้าถึงได้ และภาครัฐที่มีขีดสมรรถนะสูง คล่องตัว ซึ่งหน่วยงานของรัฐสามารถนำไปเป็นกรอบในการดำเนินการปฏิรูปประเทศในประเด็นที่มีความเกี่ยวเนื่องกัน เพื่อให้เกิดการดำเนินการที่ต่อเนื่องและเกิดผลสัมฤทธิ์ที่ยั่งยืนต่อไป

๒.๑.๓ การขับเคลื่อนแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) มีการดำเนินการผ่านกลไก ๓ ระดับ ประกอบด้วย ๑) กลไกเชิงยุทธศาสตร์ ที่จะมีคณะกรรมการขับเคลื่อนแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ จำนวน ๕ คณะ เพื่อทำหน้าที่กำกับดูแลการขับเคลื่อนกลยุทธ์การพัฒนาประเทศในแต่ละหมวดหมู่ภายใต้แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓

/ซึ่งมีการ...

ซึ่งมีการคัดกรองและระบุความสำคัญไว้ให้บรรลุผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม ๒) กลไกตามภารกิจ ภายใต้บทบาทของหน่วยงานในการดำเนินงานเพื่อสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาประเทศผ่านการบูรณาการงานและงบประมาณด้วยยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ได้ให้ความสำคัญกับการจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนประเด็นการพัฒนาตาม ๑๓ หมุดหมายการพัฒนาภายใต้แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ เพื่อให้การจัดทำค่าของงบประมาณของหน่วยงานเป็นไปในทิศทางที่จะช่วยสนับสนุนให้เป้าหมายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ และ ๓) กลไกระดับพื้นที่ ซึ่งประกอบด้วยภาคีเครือข่ายความร่วมมือของภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งหน่วยงานรัฐ เอกชน องค์กรระหว่างประเทศ และภาคประชาสังคมในพื้นที่ โดยปัจจุบันได้มีการดำเนินงานของภาคีที่เป็นกลไกในระดับพื้นที่นำร่องระดับตำบลในภาคต่าง ๆ ทั่วประเทศ เพื่อร่วมดำเนินงานขับเคลื่อนแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ในหมุดหมายการพัฒนาที่มีความสอดคล้องกับบริบท ความต้องการ สภาพปัญหา ตลอดจนศักยภาพของพื้นที่ ให้เกิดผลจริงอย่างเป็นรูปธรรมและนำไปสู่การสังเคราะห์ต้นแบบการสร้างภาคีเครือข่ายการทำงานแบบบูรณาการเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาในระดับพื้นที่ต่อไป

๒.๑.๔ ความก้าวหน้าการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)

ดำเนินการตามแผนการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนสำหรับประเทศไทย (Thailand’s SDG Roadmap) ประกอบด้วย ๑) การสร้างการตระหนักรู้ ๒) การเชื่อมโยง SDGs กับแผน ๓ ระดับของประเทศ ๓) กลไกการขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืน ๔) การดำเนินงานเพื่อให้บรรลุ SDGs และการขับเคลื่อนระดับพื้นที่ ๕) ภาคีการพัฒนา และ ๖) การติดตามและประเมินผล โดยในส่วนยุทธศาสตร์ชาติได้ดำเนินการเชื่อมโยงเป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1) ของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติเข้ากับเป้าหมายย่อย (Targets) ของ SDGs อาทิ เป้าหมายย่อยของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติที่ ๑๐๑๐๑ ประชาชนมีความมั่นคงปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินเพิ่มขึ้น สัมพันธ์กับเป้าหมายย่อย SDGs ที่ ๑๖.๑ ลดความรุนแรงทุกรูปแบบและอัตราการเสียชีวิตที่เกี่ยวข้องในทุกแห่งให้ลดลงอย่างมีนัยสำคัญ และเป้าหมายย่อย SDGs ที่ ๑๖.๒ ยุติการข่มเหง การแสวงหาประโยชน์ การค้ามนุษย์ และความรุนแรงและการทรมานทุกรูปแบบที่มีต่อเด็ก และเป้าหมายย่อยของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติที่ ๑๓๐๒๐๑ สินค้าเกษตรปลอดภัยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น สัมพันธ์กับเป้าหมายย่อย SDGs ที่ ๒.๔ สร้างหลักประกันว่าจะมีระบบการผลิตอาหารที่ยั่งยืนและดำเนินการตามแนวปฏิบัติทางการเกษตรที่มีภูมิคุ้มกันเพื่อเพิ่มผลิตภาพและการผลิต ซึ่งจะช่วยรักษาระบบนิเวศ เสริมขีดความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สภาวะอากาศรุนแรง ภัยแล้ง อุทกภัย และภัยพิบัติอื่น ๆ และจะช่วยพัฒนาที่ดินและคุณภาพดินอย่างต่อเนื่อง ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๓

การเชื่อมโยงระหว่าง SDGs กับยุทธศาสตร์ชาติ

๒.๒ การดำเนินการของหน่วยงานของรัฐในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ

๒.๒.๑ ความก้าวหน้าการดำเนินงานของศูนย์อำนวยการขจัดความยากจน

และการพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ศจพ.) ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ได้มีการกำหนดกลุ่มเป้าหมายเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการตามแนวทางการขับเคลื่อนการขจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยแบ่งกลุ่มเป้าหมายออกเป็น ๔ กลุ่ม ได้แก่ (๑) กลุ่มเป้าหมายเร่งด่วน มีจำนวน ๖๕๕,๓๖๕ คน ซึ่งเป็นกลุ่มคนที่ตกเกณฑ์มิติความขัดสน (๒) กลุ่มครัวเรือนเปราะบาง มีจำนวน ๑๑,๐๒๓,๒๒๕ ครัวเรือน ๓๓,๓๘๔,๕๒๖ คน ซึ่งเป็นกลุ่มครัวเรือนที่มีบุคคลในภาวะพึ่งพิงที่ต้องได้รับความช่วยเหลือและดูแลจากครอบครัว และ/หรือเป็นครัวเรือนที่มีรายได้น้อย (๓) กลุ่มคนที่ต้องสำรวจเพิ่มเติม มีจำนวน ๑๓,๒๒๐,๙๖๕ คน ซึ่งเป็นกลุ่มคนที่ได้รับสิทธิบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ และได้รับการสำรวจข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน แต่ไม่ตกเกณฑ์มิติความขัดสนหรือไม่มีข้อมูลมิติความขัดสน

/ (๔) กลุ่มคน...

(๔) กลุ่มคนที่ตกหล่นจากระบบ TPMPAP ซึ่งเป็นกลุ่มคนที่ไม่ได้อยู่ฐานข้อมูลที่ได้บูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือข้อมูลระดับพื้นที่ โดยจะต้องดำเนินการสำรวจเพิ่มเติมเพื่อนำผู้ที่ตกหล่นเข้าในระบบต่อไป โดยจะได้นำเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (คจพ.) ในคราวการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๖ ในวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ เพื่อให้ความเห็นชอบในการดำเนินการและมอบหมายให้ ศจพ.ทุกระดับ และทีมปฏิบัติการในพื้นที่ดำเนินการแก้ไขปัญหาและพัฒนาคนกลุ่มเป้าหมายดังกล่าวตาม ๔ แนวทางของมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๕ ต่อไป

๒.๒.๒ การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติผ่านแผนระดับที่ ๓ สำนักงานฯ ได้รวบรวมสรุปบัญชีรายชื่อแผนระดับที่ ๓ ในส่วนของแผนปฏิบัติการด้าน... ณ เดือน ธันวาคม ๒๕๖๕ มีจำนวนทั้งสิ้น ๑๖๕ แผน โดยมีสถานะการดำเนินการสรุปได้ดังนี้ ๑) แผนปฏิบัติการด้าน... ซึ่งผ่านกระบวนการพิจารณาและรายงานให้คณะรัฐมนตรีรับทราบแล้วและยังมีผลบังคับใช้อยู่ จำนวน ๔๔ แผน โดยมีแผนฯ ที่ประกาศใช้เพิ่มเติม ๒ แผน ได้แก่ (๑) แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) และ (๒) แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ๒) แผนปฏิบัติการด้าน... ที่อยู่ระหว่างการพิจารณากลับกรองของสำนักงานฯ จำนวน ๔๘ แผน โดยเป็นแผนที่เสนอเข้าใหม่ในรอบเดือนตุลาคม - ธันวาคม ๒๕๖๕ จำนวน ๘ แผน ๓) แผนปฏิบัติการด้าน... ที่ยกเลิกการดำเนินการ/สิ้นสุดการดำเนินการ จำนวน ๖๑ แผน สืบเนื่องจากการสิ้นสุดการดำเนินการห้วงแรกของยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) ๔) แผนปฏิบัติการด้าน... ที่ผ่านกระบวนการพิจารณาในรอบเดือนตุลาคม - ธันวาคม ๒๕๖๕ จำนวน ๑๒ แผน ซึ่งอยู่ระหว่างนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรี จำนวน ๒ แผน ได้แก่ (๑) (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการประชาสัมพันธ์แห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) และ (๒) (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการจัดการด้านอาหารของประเทศไทยระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) และเป็นแผนฯ ที่ไม่เข้าข่ายการต้องนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรี จำนวน ๑ แผน ได้แก่ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งงานระดับวิทยภาคสนามเพื่อความมั่นคงทางสุขภาพของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๕ โดยสามารถเข้าดูรายละเอียดของรายชื่อแผนปฏิบัติการด้าน... ที่เสนอมายังสำนักงานฯ เพื่อพิจารณากลับกรอง ได้ที่ <http://nscr.nesdc.go.th/planlevel3-list/>

รายชื่อแผนระดับ ๓

ทั้งนี้ หากพิจารณาแผนปฏิบัติการด้าน... ที่ผ่านการพิจารณากลับกรองของสำนักงานฯ และยังมีผลบังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน ทั้ง ๖๒ แผน พบว่าเป็นแผนฯ ที่มีกฎหมายรองรับ ๒๕ แผน หรือคิดเป็นร้อยละ ๔๐ โดยแผนฯ ที่มีอยู่ส่วนหนึ่งยังมีความทับซ้อนของประเด็นการพัฒนา ทำให้แผนฯ ที่ประกาศใช้มีมากเกินความจำเป็น รวมทั้งแผนฯ ที่มีอยู่ยังไม่ครอบคลุมช่องว่างของประเด็นการพัฒนาที่จำเป็นต้องมีแนวทางในการดำเนินงานร่วมกันอย่างบูรณาการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยอาจพิจารณาข้อมูลประกอบการวิเคราะห์ได้จาก ๑) ประเด็นการพัฒนาที่มีความสำคัญอย่างสูง ซึ่งหากว่าไม่มีแผนปฏิบัติการในด้านนั้น ๆ จะก่อให้เกิดความเสียหายรุนแรงและผลกระทบในวงกว้างต่อประเทศ ๒) ข้อมูลรายงานสรุปผลประจำปี ที่แสดงค่าสถานะการบรรลุเป้าหมายแผนแม่บทฯ อยู่ในขั้นวิกฤต แต่ไม่มีแนวทางการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาอย่างเป็นรูปธรรม ๓) ความซ้ำซ้อนของประเด็นการพัฒนาในแผนปฏิบัติการด้าน... ที่มีอยู่ในปัจจุบัน ดังนั้น หน่วยงานของรัฐผู้จัดทำแผนปฏิบัติการด้าน... จะต้องให้ความสำคัญในการกำหนดประเด็นที่ตรงจุดและพุ่งเป้าการพัฒนาที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติและแผนระดับที่ ๒ อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยให้มีการกำหนดเป้าหมายค่าเป้าหมาย ตัวชี้วัด แนวทางการพัฒนา โครงการ/การดำเนินงาน ที่แสดงให้เห็นได้อย่างชัดเจน ต่อการส่งผลในการบรรลุเป้าหมายของแผนระดับที่ ๒ ไปจนถึงยุทธศาสตร์ชาติได้

คู่มือการจัดทำแผนระดับที่ ๓

/อย่างเป็นทางการ...

อย่างเป็นรูปธรรม พร้อมทั้งนำเข้าสู่ข้อมูลของแผนฯ ในระบบ eMENSER ตลอดจนรายงานผลสัมฤทธิ์ตามกรอบระยะเวลาที่สำนักงานฯ กำหนด โดยสามารถศึกษาทำความเข้าใจผ่านคู่มือการจัดทำแผนระดับที่ ๓ ที่ได้เผยแพร่ผ่านทาง <http://nscr.nesdc.go.th/planlevel3/>

๒.๓ การติดตาม การตรวจสอบ และการประเมินผลการดำเนินการตาม ยุทธศาสตร์ชาติ

๒.๓.๑ ระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSER) ตามระเบียบว่าด้วยการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้กำหนดให้ทุกหน่วยงานของรัฐนำเข้าสู่ข้อมูลในระบบ eMENSER ทั้งข้อมูลโครงการ/การดำเนินงาน และแผนระดับ ๓ รวมถึงการรายงานผลความคืบหน้าในทุกสิ้นไตรมาส เพื่อใช้ในการกำกับ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งจากการพิจารณาการนำเข้าสู่ข้อมูลในระบบ eMENSER ของปีที่ผ่านมา พบว่าข้อมูลโครงการ/การดำเนินงานที่มีการนำเข้าสู่ระบบ eMENSER มาจากบางหน่วยงานที่ให้ความสำคัญในการนำเข้าสู่ข้อมูล โดยขอยกตัวอย่างข้อมูลโครงการของกระทรวง อุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) ที่มีหน่วยงานในสังกัดและมหาวิทยาลัย รวม ๑๐๓ หน่วยงาน ซึ่งมีข้อมูลโครงการในระบบ eMENSER ทั้งสิ้น ๒๐,๐๐๘ โครงการ หากแต่โครงการที่นำเข้ามากรกว่าร้อยละ ๕๐ ของโครงการทั้งหมด เป็นโครงการของหน่วยงานเพียง ๑๒ หน่วยงานที่เป็น มหาวิทยาลัย และยังมีหน่วยงานกว่า ๕๐ หน่วยงาน ที่ไม่มีการนำเข้าสู่โครงการ อาทิ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ (สวทน.) มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา หรือมีการนำเข้าสู่ข้อมูลโครงการแต่เป็นสัดส่วนที่น้อยมาก อาทิ สถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม แสดงได้ว่า กระทรวงจำเป็นต้องมีการกำกับ ติดตามให้ทุกหน่วยงานในสังกัดให้ความสำคัญในการนำเข้าสู่ข้อมูลโครงการ/การดำเนินงาน รวมถึงแผนระดับ ๓ ที่อยู่ในความรับผิดชอบ เพื่อให้มีข้อมูลการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐที่ครอบคลุมและครบถ้วน ให้สามารถดำเนินการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม ในการนำเข้าสู่ข้อมูลในระบบ eMENSER สำหรับปีงบประมาณ ๒๕๖๖ ขอให้ทุกกระทรวงเน้นย้ำ กำกับ ติดตามให้ทุกหน่วยงานในสังกัดมีการนำเข้าสู่ข้อมูลทุกโครงการ/การดำเนินงานที่ได้รับจัดสรรงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ให้แล้วเสร็จภายในมีนาคม ๒๕๖๖ ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่สำคัญสำนักงานฯ ได้ขยายระยะเวลาดำเนินการให้สอดคล้องกับการประกาศบังคับใช้แผนระดับ ๒ ในหัวข้อที่ ๒ ของยุทธศาสตร์ชาติ (ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) โดยให้ดำเนินการตามหลักการนำเข้าสู่ข้อมูลตามแนวทางของหนังสือ ส่วนที่ ๓๓๑๒/ว ๓๓๘๐๙ ลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๔ เรื่อง การดำเนินการเกี่ยวกับระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSER)

หนังสือ ส่วนที่ ๓๓๑๒/ว ๓๓๘๐๙
ที่ นร ๑๑๑๒/ว ๓๓๘๐๙

๒.๓.๒ การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลผ่านกลไกการตรวจราชการ ในการกำหนดประเด็นการตรวจราชการเพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลในภาคราชการของผู้ตรวจราชการในปี ๒๕๖๕ และ ๒๕๖๖ ที่ผ่านมา เป็นการกำหนดขึ้นโดยให้ความสำคัญบางเป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1) ที่มีสถานการณ์บรรลุเป้าหมายในระดับวิกฤต (สีแดง) หรือ อยู่ในระดับเสี่ยง (สีส้ม) ซึ่งยังไม่มีมาตรการประเมินที่มีความจำเป็นเร่งด่วนต่อการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ โดยในปี ๒๕๖๕ ได้กำหนดประเด็นการตรวจราชการไว้เพียง ๒ ประเด็น ได้แก่ (๑) การเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์ (Y1=๐๓๐๔๐๑) (๒) การเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถของเศรษฐกิจฐานราก (Y1=๑๖๐๑๐๑) และในปี ๒๕๖๖ ได้กำหนดประเด็น

การตรวจราชการ ๒ ประเด็น ได้แก่ (๑) การท่องเที่ยว ในประเด็นการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม และการพัฒนาระบบนิเวศการท่องเที่ยว (Y1= ๐๕๐๑๐๑ และ ๐๕๐๖๐๑) (๒) การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต ในประเด็นการพัฒนาช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น และการพัฒนาและยกระดับศักยภาพวัยแรงงาน (Y1 = ๑๑๐๓๐๑ และ ๑๑๐๔๐๑) หากแต่ยังคงอีกหลายประเด็นที่มีค่าสถานะในการบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับวิกฤต หรือระดับเสี่ยง รวมถึงที่มีสถานะปรับตัวแย่ลงจากปีก่อนหน้า ที่ต้องให้ความสำคัญในการนำมากำหนดเป็นประเด็นในการตรวจสอบเพิ่มเติม ให้มีความครอบคลุมในประเด็นท้าทายที่จำเป็นต้องมีการแก้ไข เร่งรัด และกำกับติดตามการดำเนินงานอย่างใกล้ชิด ดังนั้น เพื่อให้การติดตามตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการเพื่อบรรลุเป้าหมายในหัวข้อที่ ๒ ของยุทธศาสตร์ชาติ ที่ประชุมคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ในคราวการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ ได้มีมติเน้นย้ำให้ผู้ตรวจราชการในทุกระดับมุ่งเน้นดำเนินการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลเพื่อ “พุ่งเป้า” ไปสู่การบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามยุทธศาสตร์ชาติ โดยให้ความสำคัญในการจัดทำแนวทางการตรวจสอบ กำหนดแผนการตรวจสอบ รวมถึงประเด็นในการตรวจสอบให้มีความเฉพาะเจาะจง และมีความเชื่อมโยงบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยใช้ข้อมูลจากรายงานสรุปผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติที่มีค่าสถานะการบรรลุเป้าหมายแผนแม่บทฯ ที่จำเป็นเร่งด่วนในการพัฒนา และข้อมูลช่องว่างการพัฒนาของการพัฒนาของห่วงโซ่คุณค่าของประเทศไทย (Final Value Chain Thailand : FVCT) อย่างไรก็ตาม เพื่อให้ระบบ eMENSQR เป็นเครื่องมือกลางที่มีประสิทธิภาพในการติดตาม ตรวจสอบของผู้ตรวจราชการทุกระดับ สำนักงานฯ ได้พัฒนาระบบ eMENSQR ให้รองรับการดำเนินการติดตาม ตรวจสอบในประเด็นการตรวจสอบที่ควรให้ความสำคัญ รวมถึงให้มีการนำเข้ารายงานผลการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการทุกระดับ ซึ่งจะทำให้เกิดการเชื่อมโยงข้อมูลการตรวจราชการทั้งในระดับกระทรวงและกรม ระหว่างหน่วยงานที่มีความเกี่ยวข้องในเป้าหมายการพัฒนานั้น ๆ โดยจะทำให้ส่งต่อประเด็นการตรวจสอบระหว่างกันได้อย่างบูรณาการ และสามารถดำเนินการตรวจสอบติดตาม ประเมินผล ตามหลักการบริหารงานคุณภาพ (Plan Do Check Act : PDCA) ตามแนวทางของมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๔ ประเด็นที่ควรเร่งรัดเพื่อการบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ จากมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ที่ได้เห็นชอบแนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยในส่วนของพัฒนางานวิจัยที่จำเป็นต้องตอบโจทย์ประเด็นการพัฒนาที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติได้อย่างแท้จริง ซึ่งหน่วยงานผู้ทำหน้าที่ในการให้ทุนและกำกับงานวิจัย ถือเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการกำหนดกรอบทิศทางการวิจัยที่ตอบโจทย์การพัฒนาประเทศ ทั้งนี้ จากข้อมูลโครงการวิจัยและนวัตกรรมปีงบประมาณ ๒๕๖๓-๒๕๖๕ ภายใต้แผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ววน.) พ.ศ.๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ ที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจากกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สทว.) พบว่า จากโครงการวิจัยและนวัตกรรมฯ ที่ได้รับจัดสรรทุนจำนวนทั้งสิ้น ๑๒,๑๘๙ โครงการ เป็นโครงการเพื่อการสนับสนุนงานวิจัยเชิงกลยุทธ์ ๖,๐๒๑ โครงการ และโครงการเพื่อการสนับสนุนงานวิจัยมูลฐาน ๖,๑๖๘ โครงการ ซึ่งได้จัดสรรทุนวิจัยให้โครงการฯ ตามประเด็นวิจัย ๑๗ โปรแกรมของแผนด้าน ววน. โดยโครงการฯ ส่วนใหญ่ถึงร้อยละ ๔๗ ของโครงการทั้งหมด รองรับประเด็นวิจัยเพียง ๓ โปรแกรม ได้แก่ โปรแกรมที่ ๕ ส่งเสริมการวิจัยขั้นแนวหน้า และการวิจัยพื้นฐานที่ประเทศไทยมีศักยภาพ จำนวน ๔,๐๑๘ โครงการ โปรแกรมที่ ๑๐ ยกระดับความสามารถการแข่งขันและวางรากฐานทางเศรษฐกิจเพื่อการพึ่งพาตนเองใน

ระดับประเทศ จำนวน ๑,๘๘๙ โครงการ และโปรแกรมที่ ๗ แก้ไขปัญหาท้าทายและยกระดับการพัฒนาอย่างยั่งยืนด้านทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและการเกษตร จำนวน ๑,๖๗๙ โครงการ อีกทั้งหากพิจารณาความสอดคล้องกับประเด็นแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ จะเห็นว่าประเด็นที่สอดคล้องกับทุกโปรแกรมเพียง ๑ ประเด็น ได้แก่ ประเด็นที่ ๒๓ การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม ในขณะที่ยังมีประเด็นแผนแม่บทฯ ที่ไม่มีความสอดคล้องกับโปรแกรมงานวิจัยฯ อาทิ ประเด็นที่ ๑๔ ศักยภาพการกีฬา ซึ่งสะท้อนได้ว่าที่ผ่านมา ยังไม่มีการพิจารณาถึงความจำเป็นและเหมาะสมในการจัดทำโครงการวิจัยและนวัตกรรมฯ เท่าที่ควร โดยในการกำหนดกรอบการวิจัยของหน่วยงานผู้มีหน้าที่จัดสรรทุนวิจัยยังขาดความคลุมในการวิเคราะห์หาประเด็นช่องว่างที่จำเป็นต้องมีงานวิจัยมารองรับเพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ดังนั้น เพื่อให้การจัดทำงานวิจัยเป็นประโยชน์และมุ่งเน้นเฉพาะประเด็นที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติได้อย่างเป็นรูปธรรม ในการกำหนดกรอบการวิจัยเพื่อใช้ในการพิจารณาจัดสรรทุนให้ดำเนินโครงการวิจัยและนวัตกรรมฯ นั้น ควรกำหนดประเด็นโดยพิจารณาข้อมูลประกอบจาก ๑) ความซ้ำซ้อนของประเด็นวิจัยที่มีอยู่ในปัจจุบัน ๒) ประเด็นช่องว่างในการขับเคลื่อนปัจจัยภายใต้ห่วงโซ่คุณค่าของประเทศไทย (FVCT) ๓) ข้อมูลสถานะการบรรลุเป้าหมายแผนแม่บทฯ ที่จำเป็นต้องมีงานวิจัยมารองรับแนวทางการแก้ไขปัญหาย่างเป็นรูปธรรม รวมถึงให้ความสำคัญในการนำเข้าสู่ข้อมูลงานวิจัย ข้อมูลสถิติ และข้อมูลวิชาการต่าง ๆ ในฐานะข้อมูลเปิดภาครัฐเพื่อสนับสนุนการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติ (Open-D) เพื่อให้เป็นฐานข้อมูลกลางของภาครัฐ ที่ทุกภาคส่วนสามารถเข้าถึงทุกข้อมูลที่สนับสนุนการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ และนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายดนุชา พิชยนันท์)

เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
กรรมการและเลขาธิการคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ

กองยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๔๐๘๕ ต่อ ๖๒๓๐

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๖๓๘๔

E-mail: Sorraya@nesdc.go.th